

8 June: *Wisnig*

Пролетарі всіх країн єдняйтеся!

A. Choma 737 Redwood Ave.

Освободжені робітники має бути ділом самих робітників!

Робочий Народ

The Working People

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ В КАНАДІ.

РІК X.

Ч. 16.

СУБОТА, 23 ЛЮТОГО, 1918.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, FEBRUARY 23rd, 1918.

№ 16.

VOL. X.

РОСІЯ ВОЮЄ НА ЖИТТЄ І СМЕРТТЄ

Німці дають Холмщину і Полякам і Українцям

РОСІЯ В ВІЙНІ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАВІЗУЮТЬ РОСІЙСЬКИЙ НАРОД ДО БОРОТБИ НА ЖИТТЄ І СМЕРТТЄ ЗА РОС СОЦ. РЕПУБЛІКУ.

ПЕТРОГРАД, 21 лютого (о півночі). — З большевицької головної квартири Смольного Інституту видано нині прокламацію, в якій вимагають весь російський народ до боротьби проти наступаючих Німців і оборони Росії, а також проголошують стан облоги в Петрограді. Проклямація видана на розпорядження народних комісарів і підписана прем'єром Леніном і прапорщиком Криленком, большевицьким головним командантом.

БОРОНИТИ ДО СМЕРТТЄ КАЖЕ ПРОКЛЯМАЦІЯ.

В прокламації говориться, що, щоб боронити ся до смерті перед наїздом Німців. Комісаріят апелює до жовнів або інших вищих військових, по живи і щоб заставили буржуазію купити траншеї під загрозою карі смерті.

"Німецькі генерали — каже прокламація — хотять убити свій порядок в Петрограді і в Києві. Республіка є в найважній небезпечі. Обов'язком російських робітників і селян є оборона республіки до см. перед масою буржуазії і імперіалістів крав".

ВІДКЛЮЧАЮТЬ ЧЕРВОНУ ГАВРДИЮ З ФІНЛЯНДІЇ.

Депеша "Експедиція Телеграфу" з Петрограду каже, що комісаріят зарядив евакуацію Фінляндії.

РОСІЯНИ МОЖУТЬ ЗНИЩИТИ СВОЮ ФЛОТУ.

Щоб спасти російську флоту, перед Німцями, її каже перекладач з Ревалю і Гельсінґфорсу до Кронштадту, або зніщати, щоб она не попала в німецькі руки.

Большевицьке правительство вислало свою згоду на мир очевидно на те, щоб в поспішні демаскувати німецьких імперіалістів і милитаристів, хоч они знали, що німецькі бандити не спинять свого наступу, ко трого пізно є здавлене російської революції і завелене старих порядків. Се стало ся і те пер під кровавий біг російської революції проти вампирів-деспотів заходу, бій страшний за свободу і нове жите робочого люду.

Хто вижде побідником в тій боротьбі, буде залежати дуже багато від того чи зрозуміє пролетаріят Західної Європи свій обов'язок під теперішню хвилю і чи встане на борбу та сповнить його, чи се допоможе затопити російську революцію в крові безсмертних її героїв.

МИР РОСІЇ З НІМЕЧЧИНОЮ.

РАДА САСЛАЦЬКИХ І РОБІТНИЧІХ ДЕЛЕГАТІВ ЛИШЕ ОДНИМ ГОЛОСОМ БІЛЬШОСТИ ЗАЯВЛЯЮТЬ ЗА МИРОМ З НІМЕЧЧИНОЮ.

ПЕТРОГРАД, 21 лютого. — Рішене саслацьких і робітничих делегатів прийняти німецькі умови миру перейшло лише одним голосом більшости по горній дебаті, яка трвала через цілу ніч в понеділок. Велика тайна була захована зглядом мітингу, який відлучувано кілька разів, щоб дати можливість большевикам і соціалістам революціонерам відбутися партійні засідання. В обох партіях були незрозумілі що до сеї справи. До делегатів промовляли прем'єр Ленін, міністер заграничних справ Троцький, головнокомандуючий Криленко і багато других провідників.

Військові люди визнавали неможливість ставлення ефективного опору, але не переведено жадної ухвали доки не отримають вістки, що Німці заняли безтруду Двинськ і наступають здовж цілого фронту. Ся вістка наспіла до Ради вчасним ранком в вівторок і вплинула на делегатів рішити ся за миром.

Перед занитом Двинська прем'єр Ленін сказав, що він був проти миру, але вінки налягає, що мир мусить бути заключений за всяку ціну, щоб забезпечити відбудову Росії. Він сказав, що Німці зробили наступ на цілїм фронті від півночі до півдня.

Проголошене постанови Росії прийняти німецькі умови було вислане бездротним телеграфом о 5 годині в вівторок рано. На першій німецькій стації бездротного телеграфу був розказані прийняти депешу, але вінки, чотири години пізніше, її прийнято.

Большевики мали тут доповідати конференції через цілий вівторок і пізно по полудні отримали німецьку відповідь, в якій Німці відказали ся прийняти бездротну депешу як офіційну і заявили, що має бути вислана до Двинська делегация для переговорів в справі мира.

УКРАЇНСЬКІ ВІЙСЬКА ЗЛУЧИЛИ СЯ З АВСТРИЙСЬКО-НІМЕЦЬКОЮ АРМІЄЮ ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ.

ЛОНДОН, 22 лютого. — Депеша з Петрограду до "Morning Post" доносить, що австрійсько-німецькі війська на півдні (на Україні) посувають ся вперед рівночасно з Німцями на півночі і українські війська злучили ся з ними проти большевиків. Польські легіони в російській армії предложили завшишню оружжя в героїанський війні під умовою, що їм дозволить ся літи куди они хотять і они тепер стараються дістати ся до Варшави.

НІМЦІ ІДУТЬ ДАЛЬШЕ НА РОСІЮ.

ЛОНДОН, 21 лютого. — Німецькі війська занявши Двинськ наступають в сторону Пскова, 180 миль на полудневий захід від Петрограду. Така депеша наспіла до бюро Райтера з Петрограду. Вони заняли також Галсаль, Естонія, а їх кавалерія поступає до Могілева, бувшої російської головної квартири. Депеша додає, за "Новими Ведедомостями", що Німці заняли Молодехно, важну залізничну стачію на північний захід від Мінська. Після "Правди", Австрійці почали наступ на український фронті.

ПЕТРОГРАД, 21 лютого. — Отримані тут депеші виказують продовжене німецьких рухів здовж цілого фронту в напрямі Витебська, Мінська, Пскова і Ревалю. Німецькі летуни зробили в понеділок наїзд на Реваль. Вони кинули багато бомб і убили кілька осіб. Наїзники зникли в напрямі Двинська.

Лише дві години по закінченню перемори німецьких військ ввійшли до Двинська. Се було о 2 годині по полудні, дня 18 лютого, як німецькі патрулі з'явили ся несподівано на околиці міста і заняли залізничну стачію та другі важні пункти. Німці мали лише малі перепалки з українськими жовнірами. Червонона Гвардія не ставила опору, а артилерія і інфантерія були розоружені і цілком неприготовані до бою.

Стараня опорожнити місто були неуспішні. Богато тяжкої артилерії і велика кількість амуніції впади в руки Німців. Цивільна людність не мала нагоди утічи.

Комісарі льокальної Ради робітничих і саслацьких депутатів пробували утічи перебрані за саслатів, але їх Німці зловили.

НІМЦІ ОБОРОНЯЮТЬ ЗНЕВАЖЕНУ СВОБОДУ (?)

ЛОНДОН, 20 лютого. — Депеша Райтера з Петрограду подає слідуєчі прецікаві вислови принца Леопольда Баварського, висказані до його війська: "Росія є хора і старає ся сплюгавити всі краї в світі моральною заразою. Ми мусимо бороти ся проти безпорядку широкого Троцьким і боронити знасилувані і зневажені свободи (о іронію! — пр. скл.). Німецьчина має шасте бути втіленем сентиментів порядколюбчих народів".

(Те саме про большевиків думають, говорять і пишуть сліпі, українські шовіністичні блазні в Канаді і Злуч. Державах. Союзники принца Леопольда Баварського? Га?..)

БРИТАЙЦІ ЗДОБУЛИ ЕРИХОН.

ЛОНДОН, 22 лютого. — Воєнне бюро повідомляє, що Бритійці здобули Ерихон.

НЕ ДАЛИ ХОЛМЩИНИ УКРАЇНІ.

ГРАНИЦІ МІЖ УКРАЇНОЮ І ПОЛЬЩЕЮ БУДУТЬ УСТАНОВЛЕНІ ЦЕНТРАЛЬНИМІ ДЕРЖАВАМИ.

АМСТЕРДАМ, 21 лютого. — Австрійський прем'єр Др. фон Зайдлер в своїй промові в палаті послів у Відні оборонюючи оригінальну мирову угоду з Україною, проголосив також і додаткову умову, котра говорить, що границі України в Холмщині установити спеціально на означена комісія.

Він заявив, що петроградське правительство проголосило війну між Росією і Австро-Угорщиною скінченною і що між ними обом країнами війни вже не буде.

НІМЕЧЧИНА ІДЕ РАТУВАТИ (?) НЕЩАСЛИВИХ ЖИТЕЛІВ ЕСТОНИЇ І ЛІВОНІЇ.

Зайдлер сказав також, що Німеччина постановила піти далше в глибо Росії тому лише, щоб ратувати (?) від знищення нещасливих жителів Естонії і Лівонії, котрі клянуть ся на поміч. Австрія за повною згодою своїх союзників рішила не брати участі в тій збройній акції, але далше нести поміч Австрійцям, що нахотять ся ще на російській території.

ФОН КІЛЬМАН ОПРАВДУЄ СЯ ПЕРЕД ПОЛЯКАМИ.

АМСТЕРДАМ, 21 лютого. — Др. фон Кільман промовляючи вчора в райхстаді (парламенті) про російське предложение заключення мира, сказав між иншим так:

"Мусу сказати, що вигляди на заключення мира з комісарами (Росії) значно поліпшили ся заключенням мира з Україною, напором нашої військової сили і руїною певних надій, котрі, без сумніву панували в Петрограді (натяки на надієння ся революції в Німеччині). "Можемо надіятися ся, що ми тепер осягнемо свою ціль", але ми не будемо захоплюватися радістю великими наслідками дійсного заключення мира з Росією, поки не висохне чорнило на мировій угоді".

В тім місці промови Кільман перерваво гримкими олесками.

Говорачи далше про радість яку викликало серед німецького народа заключення сепаратного мира з Україною і вказуючи на те, що той мир має велике значення для Німеччини, а ще більше для Австро-Угорщини, він сказав, що претенсії України до Холмщини признано тому, бо інакше не можливо було довести до того так пожаданого сепаратного мира.

Судьба Холмщини ше не рішена.

"Що ми дуже уважали на польські інтереси — говорив Кільман — видно ясно з тих застережень при визначуванню границі лише загальною, полишаючи деталієне означення границі спеціальною комісією. Далше,

ВАЖНІЙШІ ПОДТІ ПОСЛІДНІХ ДНІВ.

НЕСПОКІЙ СЕРЕД НАРОДНИХ МАС В НІМЕЧЧИНІ ЧЕРЕЗ НАСТУП НА РОСІЮ.

ЛОНДОН, 21 лютого. — Велике невдоволене і порушене запанувало в нутрі Німеччини через дальшу війну проти російського народа. Німецькі народні маси не можуть зрозуміти, чому їхня армія має атакувати безборонних Росіян. Розрив між Австрією і Німеччиною далше ширяє. Редактори часописий горячо звизають до відкликания армії.

АНГЛІЯ ІГНОРУЄ СЕПАРАТНИЙ МИР УКРАЇНИ З ЦЕНТРАЛЬНИМИ ДЕРЖАВАМИ.

ЛОНДОН, 21 лютого. — Правительство Вел. Британії поручило своему агенту в Києві з'явити, що Вел. Британія не признає жадного мира на схід, котрий дотичить і Польщі, без попереднього порозуміння ся з Польщею.

НІМЦІ ПЛАНУЮТЬ АТАК НА ФІНЛЯНДІЮ.

ЛОНДОН, 20 лютого. — Депеша з Копенгаги до Експедиції Телеграфу Ко. говорить, що в Шотголмій ходять чутки, що Німці наміряють ввійти сейчас до Фінляндії. В шведській столиці переважає увірене, що німецька діяльність буде спрямована проти незанятих округів Курляндії і Естонії в злучі з великим морським атаком в фінляндській затоці.

ше, переговори австро-угорського правительства, в згоді з німецьким правительством, з Україною, говорять ясно, що уступ про остаточно, дефінітивне означення границі можна толкувати в дуже широкий спосіб і що в той спосіб етнографічне положення і бажання населення можуть бути широко розважани".

Фон Кільман каже, що Українські делегати були того переконані, що вдержане ширих і сердечних відносин з центральними державами не було куплено за дорого хочби й за ціну територіальних пожертвувань на тій горячо оспорюваній границі.

Відтак він каже, що дискусія про мировий договір з Україною може перейти в загальну дискусію про польську справу, що тепер він вважає непожаданим, бо про се буде ся говорити пізніше.

З заяв Зайдлера і Кільмана, котрі успокоїли Поляків, видно, що дипломати центральних держав дуже хитро водять за ніс українську і польську буржуазію і використовують для своїх цілей одних і других.

НАРОДИ ЦЕНТРАЛЬНИХ ДЕРЖАВ ПРОТИ НАТЗДУ РОСІЇ.

ЛОНДОН, 20 лютого. — Німецька нова війна проти Росії очевидно не є популярна між німецьким і австрійським народами, як се виходить з писань преси сих двох країн.

Коли мирові переговори в Берестю Литовським закінчили ся, вся мова в Німеччині була лише про мир. Шкільні діти мали свята і панувала радість. Публика очевидно не робила різниці між миром з Україною а з Великоросією, але приняла се як загальний мир з Росією.

Джордж Бернгард в "Фоссіше Цайтунг" кладе на се натиск і хоче висняти, хто є відповідальний за завелене в наліях. Соціалістичний "Форвергт" йде по тій самій лінії і каже:

"Чим більше ми вмішуємо ся в російські справи, тим більше ми віддаємо ся від мира. Що мусить бути тепер зробленим, є власне, взяти ся до оборони власної землі і заключити мир де тільки се можливо, без заборів або насильних відривань.

Опінія великої часті загалу в Австро-Угор. також заалармова на думкою відновлення війни з Росією. Депеші з Амстердаму і Цірюху цитують австро-угорські газети відносно того, а віденська депеша до "Фоссіше Цайтунг" доносить про повстання негодования проти Німеччини через її виступи проти Росії.

"Нає Фрає Прессе" і "Райхс-поп" доводять, що Австро-Угорщина не має більше ворогів на своїх східних фронтах; вона не є також покликана втручатися в російські домашні справи. "Арбайтер Цайтунг", головна соціалістична газета, налягає з натиском, що Австро-Угорщина не повинна брати участі в новій офензиві.

АВСТРИЙСЬКІ СОЦІАЛІСТИ ДОМАГАЮТЬ СЯ МИРА ЗІ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАМИ.

АМСТЕРДАМ, 21 лютого. — Австрійська соц. партія внесла інтерпелляцію до прем'єра фон Зайдлера звизаючи його прийняти заяву президента Вилсона що до принципів на котрих загальний мир може бути встановлений. Соціалісти домагаються, щоб прем'єр негайно поробив кроки до розпочаття мирових переговорів між Австро-Угорщиною і Злуч. Державами.

ВИКЛИЧУТЬ СТРАЙК В НІМЕЧЧИНІ.

ЛОНДОН, 20 лютого. — Амстердамський конреспондент подає до "Експедиції Телеграфу" з Берліна вістку, що німецькі незалежні соціалісти приготували для демонстрації страйк в державних фабриках амуніції, який пічне ся від 1 марта.

ПРИМУШУЮТЬ КИЇВСЬКИХ БАНКИРІВ ДАТИ ГРОШІ.

ПЕТРОГРАД, 19 лютого. — Полк. Муравев, большевицький командант, приказав київським банкірам сейчас видати 10,000,000 рублів на підтримане родин большевиків, убитих або ранених підчас боїв в Києві.

ВІДГОМІН ВІНА УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ В ВІННІПЕГУ.

Відгомін великого віна українських робітників в Вінніпегу, що відбулося ся ту в неділю 17-го лютого, с. р. розніс ся по цілій Канаді. Заговорили про нього англійські часописи в Канаді переповідаючи резолюції, декотрі, на жаль, не вірно і коментуючи їх від себе.

Місцевий англійський дневник "Фрі Пресс" написав з того приводу редакційну статію, в котрій між иншим признає, що Українська Соціал Демократична Партія найсильніша чисельно організація серед Українців в Канаді є властиво найбільше правдивою репрезентантою українського робочого люду і що за її домаганями і пропозиціями і правительству стоїть більшости українського народа.

"Фрі Прес" признає, що в Канаді роблено в минувшій ошшибки в відношеню до українського народа і несправедливо, через недорозуміння яке повстало іза місяці їх походження, їх уважано за ворожих чужинців. — "І буде се тепер нічо більше лише опізнана міра справедливости — каже "Фрі Прес" — коли тих льювляних канадійських горожан, тепер інтерв'юваних, о свободіть ся до помочи роботи на фармах".

З РАМЕНИ УКР. С. Д. ПАРТІЇ.

В неділю, 24-го лютого, 1918, о год. 3 по полудні, в сали "Palace" театру при ул. Селкірк

Тов. Проф. Др. О. С. СМІШКО

виголосить дуже інтересний виклад на тему:

ВАНДРІВКА ПО НЕБІ.

Виклад з поля астрономії в супроводі світляних образів. Українці міста Вінніпегу! Приходьте усі громадо послухати незвичайно интересного викладу про небесні чудеса!

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ! ВІЛНИЙ ВСТУП.

ГОСТЯМ РАДІ.

ПОДАЄ СЯ ДО ВІДОМА

членам відділу У.С.Д.П. в Вінніпегу, що засідання відділу будуть відбуватися ся в новім льюкалі в Royal Theatre на Main St., на проті Selkirk Ave. Слідуєчий мітінг відбуде ся в вівторок, т. е. 26 с. м. Просить ся прибути як найчисленніше.

Хтоб хотів стати членом укр. соц. відділу в Вінніпегу, хай приходить, а радо його приймемо. За заряд відділу, Д. Стечишин, секр.

"ROBOTNYJ NAROD"
(The Working People)
The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party,
Affiliated with the S. D. Party of Canada.
Published semi-weekly by
The Executive Committee of the U. S. D. P. of Canada.
at 873 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John 1465 M. Popovich, Editor.
Subscription \$2.50 per year.

"РОБОЧИЙ НАРОД"
одинока в Канаді і найстарша в Америці соціал-демократична
часопись, орган Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.

Виходить два рази на тиждень.
Редактор М. Попович. Спів-редактор Д. Лобай.

Річна передплата на "Р.Н." вносить \$2.50
Руконпис не звертає ся.

ЗА ОГОЛОШЕННЯ РЕДАКЦІЯ "Р.Н." НЕ ВІДПОВІДАЄ.

Адреса до "Р.Н." така:
"ROBOTNYJ NAROD"
Box 3688, (Sta. B.) Winnipeg, Man.

"ВІННІПЕГСЬКІ СОЦІАЛІСТИ І ЗАХІДНА ДЕЛЕГАЦІЯ".

Під таким заголовком появилася в посл. числі "У. Г." стаття, в котрій "Укр. Голос" говорить про "всіх" і про вініпегських соціалістів і про так звану "західну делегацію", лише не говорить ні "крихіткі" правди.

В згаданій статті "У. Г." старається представити, що "західна делегація" є "делегацією" і то делегацією вибраною "людьми" аж на трох віках; що соціалісти в Вініпегу не мали права називати її самозванчою делегацією; що тіж вініпегські соціалісти "правдоподібно" вислали телеграму до правління а саме після віча в четвер; що вони жалують, щоби уряд не признав тих делегатів, яких вислали "люди" з Саскачевану і Алберти і що "такий поступок, се не що більше, як присвоєння собі властивості над народом, без згоди того народу, се самозванство".

"У. Г." далше каже, що "соціалісти просять уряд, щоби той признав їх офіційними репрезентантами українського народу в Канаді, взагалі, — отже, щоби опісля їх голос уважав ся голосом всего укр. народу і щоби нарід міг до уряду відносити ся лише через соціалістів."

"Ось тут вже верх той соціалістичної самозванчості і безличності" — каже здивований і обурений своєю власною брехнею "Укр. Голос". — "Ще не питали народ, чи їх скоче, а вже кланяють ся урядові, щоби признав їх панями над народом."

"І яке, в додатку, уряд має право рішати і приказувати народами, хто має бути його репрезентантом? Сеж приватна справа народу — се головна засада демократизму" — каже "У. Голос".

Тож то бо й є, ваше паламарське величство. І ми питаємо, як се оно так може бути?

Таж "се буде абсолютним, самодержавієм" — кричить налякана газета.

Ну, годі, вгамуй ся "Голосе" і не репетуй так страшно, бо ще й других людей сполохаш тим страхопудом власної роботи.

Поговоримо на розум і покажемо народові, що ти крутиш безлично, брешеш і добіреш до до того, що самому тобі від тієї брехні соціалістичні привиди снять ся.

Он як справа має ся.
Ти кажеш, "Голосе", що твоїх делегатів вибрали люди з Саскачевану і Алберти.

Говориш, панічу, безлично неправду. Саскачеван і Алберти провінції великі і людий там живе багато, хочби й самих Українців. А ти сам згадуєш, що делегати з їхніми резолюціями були лише в Вегреві, Едмонтоні і Саскатуні на вічах.

До того, про віче в Саскатуні нікому не відомо, — відомо лише, що там Сліпченко збирав собі в людий гроші на дорогу до Оттави, — а що до віча в Едмонтоні, то тобі "Голосе" відомо, як П. Зварич сказав на зборах в "Нар. Домі", що там робітничий делегатів не прийняли і виїшов з віча "пшик" (ви слів П. Зварича).

ЧИ НЕ САМОЗВАНЧА ДЕЛЕГАЦІЯ?

Всю ту комедію з делегацією розпочав Шандро. Так він сам найво признав ся на зборах в "Народнім Домі". Він сказав дуже просто і ясно, що ему сказав прем'єр Алберти аби він їхав з ним до Оттави і, що, по нараді з кількома "передовими людьми", з ним мав же їхати з Алберти і П. Зварич.

П. Зварич повторив, що думку про делегацію піддав Шандро і лише через те він і їде в делегації; інакше вони з тим дурнем (вислів П. Зварича) були б не їхали.

П. Зварич найвиразніше заявив на зборах в "Нар. Домі", що робітники в Едмонтоні зробили з їхнього віча "пшик" (ви слів П. Зварича).

Отже, хто, де і як їх вибрав?

Або згадаємо се четвертого делегата, "з Манітоби", П. Петрушевича.

Скажи "Голосе", хто, де, як і по якому вибирав П. Петрушевича на "делегата" з Манітоби?

Адже правда свята, що на тих, нагло скликаних зборах в "Народнім Домі", після того як вийшли соціалісти, як ти кажеш, твої приятелі вибрали були щось шістьдесят і кількома голосами П. Арсенича на делегата. Чи так? Лише не крути, бо вініпегські українські робітники про се знають.

Відтак, коли він, укр. соціаліст скликав масове віче і поверх півтора тисячі згромаджених на нім робітників, сказав, що вони не признають той і такої делегації, твої пані, "Голосе", ходили же до зарядів драматичних товариств в Народнім Домі і просили їх, щоби бодалі вони дали їм повноваження на папері, що они є делегатами, від їхніх товариств, аби було що в Оттаві показати, але їм відмовились признати їх делегатами.

Про П. Петрушевича ніхто і не згадував, що він мавби бути делегатом. А ту, ось ти кажеш, що П. Петрушевич поїхав як "делегат з Манітоби".

Ну, скажи нам і всім вініпегським Українцям, яким то сподобом П. Петрушевич став делегатом?

І ще скажи, як такого делегата назвати? Чи се, свату, не самозванчості? Чи се не безлична штука твоїх, "Голосе" панів?

Ну і врешті, скажи, будь ласка, яке право маєш ти, або делегати, говорити, що ту делегацію вислали "люди", як ти кажеш, або Українці, як П. Зварич каже, або Русини-Малороси, як Шандро каже, провінції Саскачевану, Алберти і Манітоби?

Се же, бачиш, мало назвати тих делегатів самозванчими. Они заслугоють на трохи більше неділякату назву, бо они вихали в делегації не то що без волі народа, але проти волі народа.

Про се ти, "Голосе", дуже добре знаєш і свідомий того й

самі делегати, котрі, після віча в Гренд Опера Гавз в Вініпегу вже зовсім не хотіли їхати до Оттави. П. Зварич заявив на тім же вічу згромадженим робітникам, що він вже до Оттави не поїде.

ЩО ТИ, "ГОЛОСЕ", БРЕШЕШ ПРО СОЦІАЛІСТІВ.

Робши брехливе припущення, що вініпегські соціалісти "правдоподібно" вислали телеграму після зборів в Народнім Домі. Ти не подумав навіть, що оно технічно не зовсім можливо було се зробити, щоби одержати відповідь в суботу в пошуде.

Щоби ти не мав багато клопоту хочаки переконатися, що телеграма від вініпегських соціалістів була вислана перед зборами в Нар. Домі, то будь ласка сусидо, вступи до ред. "Роб. Народа" а там тобі покажуть ресіт на заплачену суму за висилку телеграм, і після дати ресіт ти про се переконаєш ся. Вступи також, коли цікавий, до льокалю укр. соц. дем. відділу, в "Роял" театрі котрого небудь понеділка, а там в протоколярній книжці найдеш записану ухвалу відділу з перед поверх трох тижнів, котрою відділ (котрий числить близько півтора сотки членів) поручив Екз. Ком. У.С.Д.П. вислати до правління ті резолюції, які зістали вислані.

Отже переконатися і не пишши брехливих здогадів. Безлично брешеш "Голосе", що будьто вініпегські соціалісти домагали ся, щоби уряд не признав своїх делегатів. Що там їм до того, чи уряд признає тих твоїх делегатів, чи ні.

Кажі правду, що справа представляє ся так, що не лише "вініпег. соціалісти", але поверх півтора тисячі укр. робітників згромаджених на вічу в Вініпегу ухвалили резолюцію, якою они не признають той делегації і що та делегація не має права говорити в їхньому імені.

Зрозумів? Се зовсім що іншого. Правління може собі признати своїх делегатів, нехайби хоч як самозванчих охотників. Робітників се мало що обходить, але робітники сказали правління і загалом, що они її не признають. А ти безлично брешеш що іншого.

Неправду кажеш також, що вініпегські-соціалісти закупають своїм делегатам їхати до Оттави. Они можуть собі їхати хочби й що динні, тільки не від українських робітників або українського народа взагалі, але так собі, скажми, від збіжкової спілки, від твоєї видавничої спілки, від кооперативного клубу в Вегреві і інших "бізнесів". Тоді всякий знавби, що они не хотять мішати "бізнесу" зі справами робітників і фермерів.

А так, коли твоїм делегатам кажуть робітники в Едмонтоні і в Вініпегу, що они їх не признають як своїх репрезентантів, а ти кажеш, що они не мають права того казати, бо се самозванство, то щось похуже на таке, немов ти, вибачай, здурів.

Ще кажеш "Голосе", що вініпегські соціалісти домагали ся від правління, аби оно признало їх представителем українського народа в Канаді.

Вони вже писали тобі сю справу в посл. числі, що ти лише підхватав зовсім ошибочно подану резолюцію з "Фрі Пресс", розуміючи дуже добре, що віче ухвалило, що згромаджені робітники признають Екз. Ком. У.С.Д.П. офіційним репрезентантом українського народа (себто українських робітників і фермерів, а не твоїх панів і "бізнесменів"). А тепер лише додамо, що ся ошибка була спростована у позавчорашній "Фрі Пресс" і ти повинен її також спростувати, коли ти хочеш хочаб лише вдавати, що ти чесний пареня.

ЕКЗ. КОМПЕТ У.С.Д.П. І "ЗАХІДНА ДЕЛЕГАЦІЯ".

Ще кілька слів про те хто такий Екз. Ком. У.С.Д.П. і кого він репрезентує, а хто таке "західна делегація".

Екзекутивний Комітет У.С.Д.П. як тобі відомо, є репрезентантом около 2,000 з'організованих в У. С. Д. П. українських робітників і фермерів і многих тисяч укр. робітників і фермерів, що стоять поза партією, але є її прихильниками. Екз. Ком. У.С.Д.П. є репрезентантом "одинокої організації" українського робочого люду в Канаді, котра стоїть на сторожі і в обороні його справ і інтересів. Екз. Ком. У.С.Д.П. вибраний тим укр. роб. людом як його репрезентант і він, одинокий він, так як і ціла У.С.Д.П. заступає інтереси і боронить справ укр. робочого люду, укр. робітників і фермерів.

Хто твої делегати п.п. Шандро, Зварич, Сліпченко і Петрушевич. Про чий справи і інтереси они дбають і дбають? Кого они репрезентують та по що поїхали до Оттави?

Господи Шандро, недавній член "компанії" Гладика, се собі сват, котрий, завдяки службі політичній машині ліберальної партії і несвідомості його закупащеної фермерської колонії, вклав ся навіть до парламенту. Чоловік мало-грамотний, що не вміє просто однією думкою правильно висказати по українськи, говорить тарабанщиною галицьких "кацапів". Ко го він поїхав репрезентувати в Оттаві, як "Малоросів-Русинів", чи якось справи тих, що ему раддали їхати, — не відомо. З його бесіди, в "Народнім Домі" в Вініпегу, на скільки взагалі можливо було з ной шось зрозуміти, виходило, що він і другі делегати їдуть головню тому, щоби запотестувати проти резолюції ухваленіх едмонтонської організації воєнних ветеранів, котрі, як він казав, "хотє ся збиткувати над нашим руским народом і домагати ся, абиими йшли для них ліс корчувати і хотє знищити то право яке нам дав король, якомо їму присігали".

П. Зварич сам щиро признає ся, що він, відколи заробив на Алясці \$2,000, пильнує свого бізнесу і ніні він чоловік багатий, котрому справи робочого люду чужі. Делегатом він вийшов якось нехотя і не знаючи, що ті, що його випихали на роботу дурниць з тою делегацією. З Вініпегу він вийхав з великим несмаком.

П. Сліпченко звісна птиця. Се типічний агент, від чого лише не скочете. Поїхав до Оттави заступати кого хочете. Він всім і всьо вміє заступати.

Про П. Петрушевича совість нам не дозволяє, що небудь говорити, бо ніхто не знає і не розуміє, хто коли і пощо вистав його делегатом від "Манітоби" до Оттави.

Ані з поодинокю, ні "на гурт" ті панове нікого не репрезентують. В справі конкретній праці, з якою они таскали ся, они за пізно взяли ся що небудь робити, бо правління щось се заки они зборили ся їхати, рішило вже, що конкретній праці не буде.

Поїхали однак, бо сором було з нічим вертати з Вініпегу до дому.

І чого ми сподівали ся, те й стало ся. Шандро поїхав скорше до Оттави і просто заробив сміху. Місцева англійська час. "Трибун" подає коротеньку новинку, що посол Шандро з послом J. S. McCallum-ом (хто того делегата вибирав?) з Вегреві, Алта. ходили до прем'єра Бордена, аби він їм дав заповнення на письмі, що правління не буде конфіскувати землі і власності руских (Ruthenian) фермерів.

Прем'єр Борден дав їм таке заповнення, кажучи, що правління й не думало про щось подібного, як про конфіскацію землі "руских фермерів".

Надіємо ся, що й решта твоїх, "Голосе", делегатів, що прибудуть до Оттави пізніше, дистантуть таке ж заповнення і для українських фермерів.

Але скажи нам, ради твоєї видавничої спілки, чому они й

словом нікому не згадували, що они їдуть до Оттави в такій "важкій справі". Чи встидали ся, бо може їм про се яка баба наговоридла, або може їх тим ветерані налякали? У нас, в Вініпегу, чого вже тушеші ветерані не ухваливали проти "чужинців", і чим їх не страшили, та ніхто ту не лякав ся і делегатів не слав до Оттави. А то їх, недавно, треба було вислати по два рази на тиждень. Резолюції ухвалені ветеранами, як сам знаєш, не є самозапроєктами для правління. І ветеранів-продовільців зачинають розуміти свої ошибки.

Тільки ми не чули про те, що правління хотіло конфіскувати землі і власності руских чл українських фермерів. Моги курсувати поголоски про се і може Шандро використав їх на те, щоби тепер своїм темним фермерам використати "папір від губернатора" і сказати їм, що він їх від того лиха вратував. Але се, ти "Голосе" сам знаєш, є лише дуренням несвідомих людей. В самій же суті річи виглядає, що ціла справа з твоєю делегацією, се якак штука ліберальних політикерів, бо там чоготь і прем'єр Алберти і посол Мс Callum вмішани. Оно може, і винястись ця коляте.

І от бачиш такої роботи свідомий укр. робітники і фермери не бажають. І не бажають они, щоби такі непрошені репрезентанти робили собі всякі штуки в їхнім імені.

СЛІВЦЕ ДО "УКР. ГОЛОСУ".

Ще слівце до тебе "Голосе". Ти дивуєш ся, що укр. робітники в Вініпегу осудили самозванчих провідників, політичних маніпулянтів і їхні гадки.

Ти не добуваєш гриха за ними? А позвол себе спитати: Чи не самозванчі провідники, що то ще за "добрих часів" лазили до австрійського консуля в Вініпегу і вели про-австрійську пропаганду, вже навіть в початках війни? Чи не они то своїм подлим вислугуванєм ся австрійському консулеви стягнули безосновне підозрінє на всіх Українців в Канаді, що они "ворожий елемент"? Чи не они то в головній мірі і їхня підла робота була причиною того, що відтак укр. робітників і фермерів масово арештували і саджали по кепках?

Чи нема в тім і твоєї вини, голубчику "Голосе"? Чи не містив ти оголошенє австрійського консуляту з зазивами, щоби Українці йшли воювати за Австрію?

Ми знаємо, що ти свату скажеш: Та то було оголошенє за гроші!

Тож бо то й є, що ти і твої пані за гроші продали і матір, не то що чужим їм укр. робітників і фермерів. І то продали кому понадобить ся.

А вініпегські соціалісти і їх "Роб. Народ", бачиш, того не роблять, але напика, боронять укр. робітників і фермерів від всяких паяков, ворогів і зрадників їхніх інтересів.

Через те то українські робітники і фермери горнуть ся до соціалістів а відвертають ся від непрошених самозванчих опікунів.

ОБОРОНЦІ "МОРАЛІ".

(Вражда з критики "Укр. Гол." лекції тов. Д-ра Сушко по повстанє релігії).
(Докінчене).

Дальше "Присутній" з "У. Г." зазначає, що предлет сам кланє ся (?), фетишам і пише так: "Бо чи справа ідеа Бога став мені, чи взагалі ко мубудь на заваді? Як сказавши собі, що Бога нема, все громада стала би мурдариною, лісною, згладивною і загальне житє стало би крашиєм".

Перше всього треба знати "Присутньому", що жалоді "ідеа Бога" нема. Се люди, які завдяки своїм темноті або тупоумності зварили в вишлюванні в них віками всілякі легенди і байочки, пережитки пів-диких часів і середньовічних часів, і люди, які завдяки думанню, осягані і надуї — перестали з те все ширити. Більше нічого. А чи та мисляма "ідеа Бога" став вам чи взагалі ко мубудь на заваді, то і скажи, що так.

Під, покрішкою твої вайші "ідеа" кільки лиха наробило ся на світі? Про се є писані цілі книги; се лихо ми є самі бачимо що дня на кожній кроці.

Чи се інквізиція не замордувала неввинно котрі тисячі людей? — лише люди "ідеа Бога". Чи поли всім вір у всі часи не були і не є проти робочого люду? — а також лише ради "ідеа Бога". І тому ту "ідеа Бога" треба всім висвятовувати, треба всім представляти, пояснити, щоб люди були людями, а не незграбною, темною масою. Що вам хочеть ся бачити ту масу темною — ми про се дуже добре знаємо.

"Чи сказавши собі, — пишесть се в "У. Г." — що Бога нема, все громада стала би мурдариною і т. д., то річ в тім, що громада треба представляти всі річи такими, як вони є, а не тримати її в невіжесті; треба її заставити до думана, треба дати їй початок, а тоді вона піде вперед і стане мурдариною, осягані і надуї". Чи поли всім вір у всі часи не були і не є проти робочого люду? — а також лише ради "ідеа Бога". І тому ту "ідеа Бога" треба всім висвятовувати, треба всім представляти, пояснити, щоб люди були людями, а не незграбною, темною масою. Що вам хочеть ся бачити ту масу темною — ми про се дуже добре знаємо.

"Чи сказавши собі, — пишесть се в "У. Г." — що Бога нема, все громада стала би мурдариною і т. д., то річ в тім, що громада треба представляти всі річи такими, як вони є, а не тримати її в невіжесті; треба її заставити до думана, треба дати їй початок, а тоді вона піде вперед і стане мурдариною, осягані і надуї". Чи поли всім вір у всі часи не були і не є проти робочого люду? — а також лише ради "ідеа Бога". І тому ту "ідеа Бога" треба всім висвятовувати, треба всім представляти, пояснити, щоб люди були людями, а не незграбною, темною масою. Що вам хочеть ся бачити ту масу темною — ми про се дуже добре знаємо.

Врешті "У. Г." дивує ся, як в викладі про повстанє релігії "на місці було покінувати ся" на Драгоманова і Павлика. Вони, — каже робітник і думали богато, отже могли сказати і сміє і так. А вже верхком ілюзія і хуліганства мусить назвати кожний зародковий думаний чоловік таку писанину "У. Г.". Так: "Тай чи розумно і можливо вирити а душі і життя всі ті почування, з яких вірства всі ті ідеї і форми, які ми зведемо релігійними? Іх може убивати в себе однина, але не може громада". — А я скажу не так. Я запитаю тут, з кого складає ся громада? Чи не з однини? Отже як може "убивати" в себе "почування" якесь число однини, то чому не велика їх части, чому не всі? Як можна тим, що мають спротиву, що мають за що осягнути науку, дозволити ся правду, то чому не можна той передати всім? Чому не можна долати ся про се тим, що з дня на день є в наємній невіді? І тому розумно і зовсім можливо є "вирити" а душі ті старі пережиті забобони, з яких вірства всі однини. Як можна се па нови, то чому не можна Іванови?

"Наше славе мйрване за пару центів", — се вже який сумний і ганебний факт, що не можна собі представляти, чи ми би хотіли стати в його обороні. А "У. Г." все таки став і вяріє, що се був "наслідок релігійних річ". Як можна редакторам "просвітньо-поступової" газети боронити того, чого вже велика маса робітників та фермерів шурає ся, а не розуміють. Тут треба бути дійсно редактором "У. Г.". — Таке саме і з "нечерською одниню, що святаю з нечестя" не винен тут Др Сушко, що таке говорив, але винні ті, що ту олівку для гуманства народу тримають; винні

завдячити, що укр. нарід поступив за послідні десятиліття вперед. А в "У. Г." не розуміють се на таких справах, як торгованє "ідеа Бога", бо не були "робітниками в тіх областях"; ті люди — після "У. Г." еси і сказали щонебудь в сіх справах, то лише "мимоходом", пришлоком. Тому — після ради "У. Г." — вайм і цер службу тиж, що є "робітниками в своїй області". І треба знати ще ред. "У. Г.", що лише він може говорити мимоходом, пришлоком, як пришлоком він є редактором, а ніколи такі великі люди, як Драгоманів і Павлик. Тому я се раз заявляю, що "У. Г." наносить своім дуренням писанину найбільшу обиду нашим великим мужам науки і поступу. Се повинен за тамти собі кожний поступувий Українець.

На кінци пише "Присутній" з "У. Г." що потім, "як предлет заяви прачисто, що ми про ті глибокі тайні історамус, себто не знаємо, піаність ся з давки чоловік і каже: "Дякую то варшавсьи Сушкови, що дав нам такий розумний виклад". А я від себе кажу, щоби кожний виклад звідє з тим переконанням, що Бога нема".

Тут треба сказати тому, що се писав, що за богато помилув ся і перекорив, не знаю, чи свідомо чи ні. По перше, що той, що мав говорити ті слова сказав їх трохи інакше, по друге — се говорив не простий робітник, що ніби не міг зрозуміти викладу Д-ра Сушко, але якраз такий самий, як той, що писав. Се говорив студент з чин 4 року філософії, звідє на Іван Козар, котрий є одним з стовпів і панів "У. Г." і затримуючи "ідеа Бога" між простим народом. Він казав, що все оно було добре, що Др Сушко говорив і нам треба всім таких річей вирити, лише... "ви, люди, не виходьте з галі з тим переконанням, що Бога нема, бо сего ще ніхто не доказав". Якраз таке, як пише "У. Г.", що йому абу комунєбуль "ідеа Бога" нічим не шкодить. Розумієть ся, недієвий чи переконаний студент діваст опісля звуку відповідь і більше вже не рипав ся. Пому доказано, що нема потреби доказувати, що Бог не існує, бо ніхто ще нігде не доказав, що він існує. Жерела, звідє наперед, що від слівани йдуть зовсім в бугі, вони она зовсім ся байками, збірними в певні часи для заспокоєння певних потреб годішого людства і більш нічого.

Відсліданє "У. Г." предлетанє до ковальства якраз і свідчить про те, що він не може нічого закнунти Д-рови Сушкови, що він не рад би бачити таких відвітчиків, які отворюють простому працюючому людови очі. Ковальство є само по собі чесьне занятє, бо скостали з сеї знаменитої нагоди — назвої нечестивого.

Наш віділд ввійняв на що іль обіщирне поміщенє — Роял театр, щоби дати нагоду і найбільшому числу укр. робітників учасати до сеї школи.

Платні від робітників, котрим не сподобали би ся виклади в нашій школі не вимагаємо. Позволимо всякому зайти і переконатися, коли кому уподобавт ся виклад, тоді він може стати сталим учасником за дуже малою оплатою.

Референтом в нашій школі є всіма добре відомий тов. Проф. Др. Ол. Сушко.

Тож зверніть на се увагу, товариші робітники і постарайте ся сільною зусиллям довести на виклад, а певною оцінке його і будете учасники стають на дальші ціні викладу Д-ра Сушко.

Вступ вільний і в, товариші робітники повинні скористати з сеї нагоди без надуми.

Початок точно о год. 8 вечером. Поміщенє в: Royal Theatre, на розі Селінк і Мейн.

ГОТУЮТЬ СЯ ДО БОРОТБИ З СОЦІАЛІСТАМИ.
З Вашингтону доносять, що лідери республіканської партії недовололені поступками (?) демократичного правління Вилсона в відношеню до робітників. Після їх думки, робітники дістають за велике винагородженє і після війни трудно буде зменшити їм сю високу заробітну платню.

Коли наступить реакція і робітникам прийдеть ся заробляти менше, то треба сподівати ся серед них зросту соціалізму. І от для боротьби з надходячою соціалістичною небезпечкою, рішили буржуазної партії лідувати утворити комітет, котрий би заявляв ся вичуєнем відносин між працею і капіталом.

Та чи се їм допоможе?!

8 June: wis...

ЯК Я С...

Краще повинен я ск... партії? — бо в дійснос... ки.

Знають про се усі ті... цювати з мною протяго... Свідчать про се й... навіть на сторінках за... тантського "Ранка", не з... сторінках "Громадського... как "Роб. Народа" — в Р... А одначе...

Зачну від того: 1906 р., отже як раз... ві невличка книжочка з... Франка і інших (1881 — 12 + 1 — 260). Книжка... лки, й зразу зробила на... І

